

COMMISSIE VROM/ABZ : 7 september 2017
AGENDAPUNT : 9
ONDERWERP : Solidariteit Groninger gemeenten kosten jeugdzorg.
PORTEFEUILLEHOUDER(S) :
STATUS : besluitvormend

KORTE INHOUD :
Solidariteit Groninger gemeenten in de kosten van de gespecialiseerde jeugdzorg en de PGB.

Voorstel / Advies

De raad wordt voorgesteld om voor de kosten van de gespecialiseerde jeugdzorg en PGB financieel solidair te zijn met de Groninger gemeenten voor de jaren 2018, 2019 en 2020

Inleiding

In het najaar van 2016 heeft het college een aantal besluiten genomen met betrekking tot jeugdhulp in de periode 2018-2020. Deze besluiten hebben betrekking op de samenwerking tussen de Groninger gemeenten. Het college heeft toen het principe besluit genomen om voor de periode 2018 – 2020 financieel solidair te zijn met de Groninger Gemeenten in een groot deel van de kosten van de jeugdzorg. Het college heeft destijds besloten de raad uiterlijk 1 oktober 2017 voor te stellen een definitief besluit te nemen over de financiële solidariteit. Hierover bent u door het college zowel in oktober 2016 als in april 2017 geïnformeerd.

Met dit voorstel wordt de raad gevraagd een besluit te nemen betreffende de financiële solidariteit met de Groninger gemeenten in de kosten van de gespecialiseerde jeugdzorg en PGB.

Financiële solidariteit ZIN en PGB.

Zowel inhoudelijke als financiële argumenten vormen de basis voor een besluit over financiële solidariteit. In de periode 2015-2017 hebben de inhoudelijke argumenten de doorslag gegeven om te kiezen voor financiële solidariteit. Jeugdhulp voor kinderen in de regio Groningen mag niet afhankelijk zijn van de woonplaats en grote verschillen in geboden jeugdhulp in onze regio moeten worden vermeden. De Groninger Gemeenten hebben daarop in 2014 in gezamenlijkheid besloten financieel solidair te zijn voor ZIN voor een periode 2015 t/m 2017.

In 2015 bleek dat de uitname van ZIN en de uitgaven voor PGB's communicerende vaten zijn. De gemeenten besloten daarop om in 2016 en 2017 ook financieel solidair te zijn voor de kosten van de PGB's. Daarbij speelde ook de onzekerheid over het totale jeugdhulpgebruik en de kosten een rol want bij de transitie van de jeugdhulp in 2015 bestond veel onzekerheid over het volume en de kosten van het gebruik van jeugdhulp. Ook was het niet te voorspellen in welke mate de transitie dit gebruik zou doen toe- of afnemen.

Cijfers gebruik jeugdzorg 2016.

De cijfers over het gebruik en de kosten van de jeugdzorg in het jaar 2016 per individuele gemeenten zijn nu bekend (zie bijlage 1).

We hebben nu (juni 2017) meer inzicht in de ontwikkeling van de jeugdhulp en de financiële lasten. Het inzicht in het gebruik van de jeugdzorg is hierdoor sterk vergroot maar een betrouwbaar meerjarenbeeld, waarin ook het gebruik per individuele gemeenten is opgenomen, kan nog niet kan worden gegeven.

Doordat in het financieel overzicht van 2016 is opgenomen welke zorg per gemeente is afgenomen en welke bijdrage er aan de RIGG is betaald is te zien welke gemeenten, in welke mate, bijdragen aan de solidariteit.

Solidair in de kosten jeugdzorg?

Het is aan iedere Groninger gemeente zelf om de afwegingen te maken in de keuze voor financiële solidariteit. De argumentatie om solidair te zijn is voornamelijk inhoudelijk. Als het financiële voor- of nadeel de onderbouwing voor solidariteit is dan kunnen we niet van solidariteit spreken. Maar vanzelfsprekend spelen de financiële consequenties van deze solidariteit in rol in deze discussie.

De inhoudelijke argumentatie om financieel solidair te zijn is het gezamenlijk met de Groninger gemeenten verantwoordelijk willen zijn, ook financieel, voor het verder vormgeven van de transformatie en het aanbieden en in stand houden van kwalitatief goede jeugdzorg in de gehele regio. Het uitgangspunt daarbij is dat jeugdhulp voor kinderen in de regio Groningen niet afhankelijk mag zijn van de woonplaats en dat ontoelaatbare verschillen in geboden jeugdhulp in onze regio moeten worden

vermeden. De basis daarvoor is het Groninger functioneel model. De Groninger gemeenten hebben afgesproken dat de transitie en de transformatie van de jeugdzorg hieruit vorm wordt gegeven. Het doel is om te zorgen voor een vergelijkbare werkwijze en zowel lokaal als regionaal de verbinding te maken met aangrenzende beleidsvelden. Het gezamenlijk belang is ook om de specialistische zorg in de regio te behouden. Gezien de omvang van dit dossier is regionale samenwerking een noodzaak. Met financiële solidariteit willen we ook financieel verantwoordelijk zijn voor een kwalitatief goede toegankelijke jeugdzorg in de gehele regio.

Er is nog geen betrouwbaar meerjarenbeeld van de kosten van de jeugdzorg per individuele gemeenten. De kosten kunnen per jaar sterk fluctueren. De grote verschillen tussen de kosten en de beschikbare budgetten in de verschillende gemeenten kunnen niet eenvoudig worden verklaard. Daarvoor zijn er te veel factoren die een rol spelen. Vooral de kosten van gespecialiseerde intramurale zorg kunnen op casusniveau oplopen tot € 80.000 – € 100.000.

Het zorggebruik per gemeente vóór 2015 en de rijksbijdrage die daar op is gebaseerd bleken geen betrouwbaar toekomstbeeld te hebben gegeven voor het zorgverbruik en het rijksbudget vanaf 2015.

Wel kan worden gesteld dat sociaal economische problemen in het oosten van onze provincie zijn invloed hebben op de grote vraag naar jeugdzorg. De oplossing voor deze problemen kan worden gevonden in de jeugdzorg.

Het nieuwe verdeelmodel dat waarschijnlijk over enkele jaren zal worden doorgevoerd zal de verschillen tussen gemeenten waarschijnlijk vergroten. Het is nu niet aan te geven welke verandering dit brengt voor de BMW regio.

Wat kost ons financiële solidariteit.

In het jaar 2016 hebben de BMW gemeenten gezamenlijk een bedrag van € 1.063.426 méér aan jeugdzorg betaald dan er zorg in ons gebied is afgenomen (zie bijlage 2). De BMW gemeenten financierden daarmee jeugdzorg die werd afgenomen in andere gemeenten.

Voor het jaar 2016 hebben we deze kosten duidelijk maar voor de jaren 2017,2018 en 2019 is het niet mogelijk om dit concreet te maken. Onder andere zijn de volgende factoren daar op van invloed;

Welke gemeenten zijn solidair?

Het percentage dat de BMW gemeenten bijdraagt aan de financiële solidariteit is afhankelijk van welke gemeenten er voor kiezen solidair te zijn.

De beoogde fusiegemeenten Groningen en Westerwolde hebben besloten om met ingang van 2018 niet meer financieel solidair te zijn in de kosten van de gespecialiseerde jeugdzorg en PGB.

Deze 5 gemeenten namen in 2016 voor ongeveer € 3.600.000 méér zorg af dan hun

bijdrage. Hun besluit zal, zoals het nu lijkt, een kleinere druk leggen op de gemeenten die de solidariteit dragen.

Effect vergroten budget voor versterken basisvoorzieningen.

De Groninger gemeenten hebben besloten om een groter budget in te zetten voor het versterken van de eigen basisvoorzieningen. Het doel is om hiermee het gebruik van de gespecialiseerde zorg en PGB te doen afnemen. Als deze inzet succesvol is zal dit ook de kosten, waarvoor de solidariteit geldt, dalen. Als deze verschuiving van middelen geen effect heeft zullen de kosten toenemen.

Het is daarom van groot belang dat de solidaire gemeenten samenwerken en elkaar aanspreken op het versterken van de basisondersteuning waardoor de vraag naar gespecialiseerde jeugdzorg zal moeten afnemen.

Objectief verdeelmodel

Het budget voor de jeugdhulp, dat van rijkswege jaarlijks beschikbaar wordt gesteld, is vanaf 2015 tot 2019 met 20 miljoen gekort. Het regionale budget voor de jeugdhulp zal in de komende jaren ongeveer gelijk blijven, maar daarna ontstaan in de komende jaren grotere verschillen tussen gemeenten als gevolg van de invoering van het objectief verdeelmodel. Dit andere verdeelmodel zal naar verwachting niet voor 2020 worden ingevoerd.

Advies

Het financieel overzicht van het jaar 2016 laat duidelijk zien dat het financieel solidair zijn in de kosten van de gespecialiseerde jeugdzorg en het PGB de gezamenlijke BMW gemeenten een forse bedrage vraagt.

Het inhoudelijk argument om financieel solidair te zijn is het gezamenlijk verantwoordelijk willen zijn, ook financieel, voor het verder vormgeven van de transformatie en het aanbieden en in stand houden van kwalitatief goede jeugdzorg in de gehele regio. Het uitgangspunt daarin is dat jeugdhulp voor kinderen in de regio Groningen niet afhankelijk mag zijn van de woonplaats en dat ontoelaatbare verschillen in geboden jeugdhulp in onze regio moeten worden vermeden.

Om de samenwerking tussen de Groninger Gemeenten in het bieden van kwalitatief goede jeugdzorg en de transformatie verder uit te voeren wordt de raad geadviseerd om voor de jaren 2018, 2019 en 2020 solidair te zijn met de Groninger gemeenten in de kosten van de gespecialiseerde jeugdzorg en de PGB.

Bijlagen en achterliggende documenten

Bijlage 1; overzicht solidariteit Groninger gemeenten 2016.

Bijlage 2; kosten jeugdzorg BMW E 2016

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum,
E. van Lente, burgemeester,
R. Wiltjer, secretaris

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Marne,
F.H. Wiersma, burgemeester,
J.C.H.G.M. Bottema, secretaris

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Winsum,
M.A.P. Michels, burgemeester,
, secretaris

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsmond,
M. van Beek, burgemeester,
B.L. Meijer, secretaris



RAADSVERGADERING : datum
AGENDAPUNT : nummer

De gemeenteraad,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

Gelet op;

de financiële solidariteit met de Groninger gemeenten in de kosten van de gespecialiseerde jeugdzorg en de PGB,

B E S L U I T:

voor de kosten van de gespecialiseerde jeugdzorg en de PGB financieel solidair te zijn met de Groninger gemeenten voor de jaren 2018, 2019 en 2010.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Bedum / De Marne / Winsum / Eemsmond in de openbare vergadering van.... (datum)

Voorzitter,

Griffier,